پاورقی (۵۳)

پایان یک رابطه

دایان دوکریه . ترجمه: محمدعلی عسگری

ولادیمیر لنین

سال ۱۹۱۳ در مراسم جشن تولد لنین بود که این خوشبختی به خطر افتاد: سلامتی نادیا که از بیماری رنج می‌برد وخیم‌تر شد و باید تومورش را در می‌آوردند. عملیات جراحی در برن صورت گرفت. انتظار داشت دوران بستری برایش سخت باشد. از این رو لنین تصمیم گرفت رابطه‌اش را با ایناسیا قطع کند. باید به نادیا می‌رسید چون بیش از هرزمان دیگری ضعیف شده بود. ایناسیا مراسم جشن پایان سال را در پاریس گذراند. جایی که خیلی دلش برای لنین تنگ شده بود: «عزیزم. من در شهر نور هستم. نخستین احساسی که به من دست می‌دهد، نفرت‌انگیز است. همه‌چیز اینجا مرا عصبانی می‌کند. خیابان‌های زیر یک آسمان ابری، زنانی که خیلی تصنعی هستند... وقتی به خیابان اورلئان رسیدم، دوباره خاطرات از همه‌طرف به من هجوم آورد. تا حد خوف غمگین شدم. یاد حال خودم درگذشته افتادم. یاد احساساتم. چقدر متاسفم که برای همیشه تمام شد و گذشت... . می‌دانم که تو هرگز دیگر برنمی‌گردی. از من پرسیدی چرا عصبانی هستم، چون این تو بودی که تصمیم به این جدایی گرفتی. نه، من اعتقاد ندارم تو این کار را برای خودت کرده باشی». به‌نظر می‌رسد این تنها لنین نبود که اورا از دست می‌داد. ادامه می‌دهد: «در پاریس، رابطه من با ن. ک (نادیا کروبسکایا) فواید زیادی داشت. او در بحث‌های آخرش به من گفت که در قلبش جای خوبی باز کرده‌ام و به من خیلی نزدیک است. من هم او را از همان اولین دیدار تقریبا دوست داشتم. البته شیطنت‌ها و خوبی‌های زیادی هم داشت. وقتی در پاریس بودم، دوست داشتم او را در دفترش ببینم. یا اینکه بنشینم کنار میزش و با او درباره مسایل حزب گفت‌وگو کنم. یا درباره خیلی چیزهای متنوع دیگر...». بعد همین خاطرات، تیره وتار می‌شود. به‌خصوص بعد از آنکه یکی از رفقایش خودکشی می‌کند. فکرهای بدی ایناسیا را فرامی‌گیرد. خودش می‌گوید: «مرگ تامارا، خیلی فجیع بود به‌نحوی که قدرت عبور از آن را ندارم. قبلا چیزهایی بود که رغبت آدمی را برمی‌انگیخت». اما باید از این شهر می‌رفت. زیرا خاطرات لنین همه‌جا دورسرش می‌چرخید و هرلحظه او را در معرض هلاکت قرار می‌داد: «جاهایی را می‌بینم که هردو می‌شناسیم. بیش از هرزمان دیگری احساس می‌کنم تو چه جایگاه بلندی در زندگی من اینجا، یعنی پاریس، داشتی و آن را ستایش می‌کنم.»

ادامه دارد

عکس: AP

نوری‌المالکی از سمت نخست‌وزیری کناره گرفت

گام نخست بغداد برای آرامش

نوری‌المالکی در کنار «حیدر العبادی» نخست‌وزیر مکلف عراق و دیگر چهره‌های سرشناس سیاسی عراق ایستاد تا تصویری از عراق یکپارچه و بدون بحران سیاسی را به نمایش بگذارد. مالکی گرچه از نخست‌وزیری عراق کناره‌گیری کرد، اما همچنان رهبری حزب «الدعوه» و ائتلاف «دولت قانون» را در اختیار خواهد داشت و یکی از چهره‌های سیاسی اصلی در این کشور باقی خواهد ماند. به گزارش اسکای‌نیوز، نوری المالکی با اعلام حمایت کامل از حیدر العبادی اعلام کرد که از سمت خود به‌عنوان نخست‌وزیر عراق کناره‌گیری می‌کند. او در این سخنان تلویزیونی درحالی‌که کنار چهره‌های سرشناس سیاسی از جمله العبادی ایستاده بود، گفت که برای منافع عالی کشور به‌نفع برادرم «حیدر العبادی» از نامزدی برای نخست وزیری عراق کنار خواهم کشید و در آینده نیز منصب یا پست دولتی را قبول نخواهم کرد. او با اشاره به دوره نخست‌وزیری خود گفت: زمانی نخست‌وزیری در عراق را به دست گرفتم که کشور تحت اشغال کامل آمریکا بود و دستاوردهای زیادی در این سال‌ها نصیب عراق شد و توانستیم ضربات سنگینی به تروریسم در کشور وارد کنیم.

مالکی ادامه داد: من شخصا مورد حملات و انتقادات ظالمانه‌ای قرار گرفتم و متهم شدم که قصد دارم قدرت را انحصاری در دست بگیرم اما هرچه کردم برای دفاع از وطن و حق مردم عراق بوده است. العبادی در بیانیه‌ای اعلام کرد که برنامه دولت او روی مبارزه با فساد مالی و اداری متمرکز خواهد بود. این برنامه همچنین دربردارنده رسیدگی به پرونده‌های امنیت، سیاست، اقتصاد و روابط خارجی به همراه پرونده‌های دیگر است.

حیدر العبادی زمانی از سوی رییس‌جمهور دستور گرفت تا هرچه زودتر کابینه خود را معرفی کند که «آیت‌الله سیستانی»، مرجع شیعیان در عراق از نمایندگان پارلمان عراق خواست تا با نخست‌وزیر جدید همکاری لازم را داشته باشند. او انتقال قدرت در عراق را فرصتی تاریخی برای حل اختلافات سیاسی در کشور خواند و گفت: دستاوردهای جدید کشور در عمل به قانون اساسی و انتخاب هر سه‌مقام عالی کشور، فرصتی مناسب برای حل مشکلات موجود است. از سوی دیگر، ایاد علاوی، رییس‌ائتلاف الوطنیه عراق گفت که در مذاکرات به منظور تشکیل دولت جدید شرکت خواهد کرد و امیدوار است که العبادی کپی نوری‌مالکی نباشد.

پایان محاصره سنجار

رییس‌جمهور آمریکا اعلام کرد که واشنگتن محاصره کوهستان سنجار عراق توسط داعش را شکسته اما به حملات هوایی خود علیه این گروه تروریستی ادامه می‌دهد. خبرگزاری فرانسه گزارش داد که «باراک اوباما»، رییس‌جمهوری آمریکا در بیانیه‌ای گفت: اوضاع در سلسله‌جبال سنجار عراق که ایزدی‌ها و سایر اقلیت‌های عراقی در آن پناه گرفته‌اند، بسیار بهتر شده و شهروندان آمریکایی باید به این افتخار کنند چراکه حرفه‌ای‌بودن و مهارت‌داشتن سربازان آمریکایی و سخاوتمندی مردم کشور باعث شد تا ما محاصره این کوهستان را بشکنیم. ما به مردم بیگناه کمک کردیم. اما حملات هوایی علیه مواضع داعش که نخستین مورد آن به هشتم آگوست ۲۰۱۴ برمی‌گردد، ادامه خواهد داشت. جان کربی، سخنگوی وزارت دفاع آمریکا نیز گفت: روز پنجشنبه چهار تا پنج‌هزار ایزدی در سنجار بودند که دیگر نیازی به تخلیه آن‌ها دیده نمی‌شود، چون آمریکا توانسته محاصره داعش را بشکند.

«مسعود بارزانی»، رییس اقلیم کردستان عراق نیز در این‌باره گفت که کردستان از خود در برابر تروریست‌ها دفاع خواهد کرد و کشورهای دوست و جامعه بین‌المللی، حمایت خود را از کردها اعلام کرده‌اند. او ادامه داد: نیروهای پیشمرگه موفق به نابودی تروریست‌ها خواهند شد و انتقام خون کشته‌شدگان و آوارگان سنجاری را خواهند گرفت. در همین حال، وزیر خارجه فرانسه اعلام کرد که کشورش در ساعات آینده سلاح‌های پیشرفته به کردهای عراق تحویل می‌دهد اما به نوع این سلاح‌ها اشاره نکرد. از سوی دیگر، معاون نخست‌وزیر ترکیه اعلام کرد، دولت ترکیه در پی ورود حدود هزارو ۷۰۰ ایزدی به ترکیه و امکان افزایش آنها، تصمیم به ساخت کمپی در شهر عراقی «زاخو» گرفته است. همچنین شورای امنیت سازمان ملل با هدف تضعیف داعش به واسطه مسدودکردن کمک‌های مالی و جلوگیری از پیوستن شبه‌نظامیان خارجی، قرار است قطعنامه‌ای را صادر کند. در همین حال، رویترز به نقل از یک مقام رسمی اروپایی که خواست نامش فاش نشود، نوشت که وزرای خارجه اتحادیه اروپا در نشست بروکسل درخصوص اینکه ما چگونه می‌توانیم با حضور همه کشورهای منطقه، گروهی برای حمایت از عراق تشکیل دهیم مذاکره و رایزنی خواهند کرد. بر اساس این گزارش، او افزود: این گروه می‌تواند شامل کشورهای عربستان سعودی و سایر کشورهای خلیج فارس، اردن، لبنان، ترکیه، مصر، ایران و سایر کشورها باشد.

قلمرو داعش برابر با مساحت بلژیک

«سعید ممویزینی»، مسوول اطلاع‌رسانی شاخه چهاردهم حزب دموکرات کردستان عراق در کنفرانس خبری اعلام کرد که «ابوبکر البغدادی» رهبر گروه تروریستی داعش از ترس عملیات هوایی جنگنده‌های آمریکایی به همراه ۴۰ خودرو نظامی از نوع همر از موصل به سوریه گریخته است. روزنامه هافینگتون‌پست نیز نوشت که ۱۳ هزار کیلومترمربعی که گمان می‌رود دولت اسلامی در سوریه و عراق آن را تحت‌کنترل خود در آورده، معادل مساحت کشور بلژیک است. برآوردهای دیگر نشان می‌دهد که داعش بر مساحتی نزدیک به ۳۵ هزارمیل برابر با مساحت کشور اردن مسلط شده است. به گفته کارشناسان امور تروریسم، دومیلیارددلار قیمت برآورد شده برای بودجه و دارایی است که در اختیار گروهک دولت اسلامی قرار دارد. این گروهک پس از تسلط بر شهر موصل به صدهامیلیون‌دلار از بانک‌ها و صدهامیلیون‌دلار دیگر از غنایم نظامی دست یافته است.

نگاه

چند نکته درباره یک انتخاب

حسن کاظمی‌قمی . سفیر سابق ایران در عراق

● اقدام رییس‌جمهور عراق برای دادن ماموریت به نامزد فراکسیون ملی برای تشکیل کابینه، گام مهمی در روند سیاسی و شکل‌گیری دولت جدید به حساب می‌آید. این اقدام، از چند جنبه قابل توجه است. اولین نکته این است که در شعارهای انتخاباتی و خواسته‌های مردم و به‌ویژه مراجع دینی به ضرورت «تغییر» تاکید شده بود. مراجع دینی و به‌ویژه آیت‌الله سیستانی پیش از این بر مشارکت وسیع مردم در انتخابات و سپس بر مساله تغییر تاکید کرده بود. اکنون در این اقدام رییس‌جمهور، توجه به این خواسته صورت گرفته است؛ یعنی دولتی که شکل می‌گیرد هماهنگ‌تر، مقتدرتر و متناسب با شرایط امروز است و می‌تواند بر نگرانی‌های سیاسی فایق آید و انسجام و وحدت ملی را تقویت کند. از نگاهی دیگر، این کاندیدا از سوی فراکسیون ائتلاف ملی معرفی شد که با ۱۸۰ کرسی، بزرگ‌ترین فراکسیون پارلمان عراق بود. در واقع، انتخاب حیدر العبادی از این فراکسیون در چارچوب قانون اساسی است. نکته سوم این است که در فراکسیون ملی، فهرست «دولت قانون» وجود داشت و دولت قانون در خود، «حزب الدعوه» را شامل می‌شود که نوری المالکی، دبیرکل آن و حیدر العبادی، عضو شورای رهبری آن است. این به آن معنی است که در انتخاب رییس‌جمهور، منطق انتخاباتی هم مورد توجه قرار گرفته است. در این میان انتخاب حیدر العبادی به عنوان مامور تشکیل کابینه از سوی شیعیان، اهل تسنن و کردها مورد استقبال قرار گرفت. با وجود تهاجم داعش، برخلاف دوره گذشته در این دوره امید می‌رود که در حداقل زمان، دولت تشکیل شود که این امر بیانگر انسجام، درک و شعور همه گروه‌هاست. همزمان با شروع حمله داعش، مراجع دینی در اولین موضع خود از مردم خواستند به کمک دولت بروند و مردم و گروه‌ها نیز به دور از اختلافات سیاسی‌ای که در شکل‌گیری دولت وجود داشت، برای دفع گروه تروریستی داعش به کمک دولت رفتند. با وجود آنکه بسیاری از احزاب، حاضر نبودند نخست‌وزیری نوری المالکی را بپذیرند اما نیروهای مسلح و مردم را برای مبارزه با داعش بسیج کردند. این موضوع نشانگر آن بود که با درک واقعی از یک خطر، همدلی در حل این مشکل به وجود می‌آید. از منظر پیامدها نیز به نظر می‌رسد دولت سریع‌تر تشکیل و انسجام و وحدت ملی حفظ شود. از دیگر سو، این امر بر پرونده امنیتی عراق نیز تاثیرگذار است و رابطه دولت – ملت نیز قوی‌تر خواهد شد. در بُعدمنطقه‌ای نیز کشورهایی مانند جمهوری اسلامی ایران، همواره، کنار مردم و مراجع دینی عراق بوده‌اند و در این مقطع نیز به تقویت دولت عراق، کمک خواهد کرد.

پایان تبعیض علیه زنان

نارندرا مودی، نخست‌وزیر هند در اولین سخنرانی خود در روز استقلال این کشور خواهان پایان‌دادن به تبعیض علیه زنان در هند شد. او گفت که هند باید به خشونت‌ها به دلایل جنسیتی، طبقاتی و مذهبی پایان دهد. مودی برای اولین‌بار در چنین مراسمی پشت‌صفحه ضدگلوله قرار نگرفته بود. (بی‌بی‌سی)

راهبری شلیک موشک

کیم جونگ‌اون، رهبر کره‌شمالی پرتاب آزمایشی موشک تاکتیکی با قابلیت بالا را راهبری کرد. پیش از رسیدن رهبر کاتولیک‌های جهان، کره‌شمالی سه‌موشک کوتاه‌برد دیگر را پرتاب کرد. رییس‌جمهور کره‌جنوبی بار دیگر از کره‌شمالی خواست پیشنهاد مذاکرات را بپذیرد. (رویترز)

خاورمیانه عاری از سلاح اتمی

بان‌کی‌مون، دبیرکل سازمان‌ملل هشدار داد، ناکامی در برگزاری نشستی برای ایجاد منطقه عاری از سلاح اتمی در خاورمیانه می‌تواند موفقیت‌آمیزبودن بازبینی توافق ۱۹۷۰ را به مخاطره بیندازد. او تاکید کرد تا تمهیدات را برای برگزاری این کنفرانس سریع‌تر و در سال‌جاری میلادی نهایی کنند. (رویترز)

بریده اخبار

● **فلسطین:** پس از دستیابی دوطرف فلسطینی و اسراییلی به آتش‌بس موقت پنج‌روزه در غزه، موسی ابومرزوق نیز برای مشورت با رهبران حماس به‌خصوص «خالد مشعل» رییس دفتر سیاسی این جنبش به دوحه رفت. آتش‌بس پنج‌روزه بر اساس توافق دوطرف فلسطینی و اسراییلی از پنجشنبه گذشته در نوار غزه برقرار شده و قرار است روز دوشنبه آینده به پایان برسد. نخست‌وزیر رژیم اسراییل نیز گفت: «ارتش، عملیات «صخره سخت» را تا پیش از دستیابی به اهدافش متوقف نخواهد کرد.» همچنین سیدحسن نصرالله، دبیرکل حزب‌الله در بخش دوم مصاحبه خود با روزنامه الاخبار لبنان گفت: «هرجا که بحث دفاع از محور مقاومت مطرح باشد ما هم آنجا حضور داریم و نبرد آینده ما با اسراییل نبردی متفاوت از سوریه خواهد بود.» از سوی دیگر، کابینه امنیتی تل‌آویو نشستی را برای بررسی بحران در روابط تل‌آویو-واشنگتن برگزار کرد. یک منبع وابسته به هیات فلسطینی حاضر در قاهره اعلام کرد که آمریکا با ساخت یک بندر در غزه به شرط نظارت بر عملکرد آن موافقت کرده است. **(اسکای‌نیوز)**

● **نیجریه:** دست‌کم ۹۷ مرد و پسربچه از روستای دورون باگا در استان بورنو در شمال نیجریه به دست افراد مسلح مظنون به عضویت در گروه تندرو بوکوحرام ربوده شدند. حلیمه‌الحاج ادامو یک دختر جوانی که از این روستا گریخته بود در جمع خبرنگاران در مایدوگوری مرکز استان بورنو گفت: «این حمله یکشنبه گذشته توسط عناصر بوکوحرام در روستای دورون باگا روی داد.» **(الیوم‌السابع)**

● **اوکراین:** سیسل پولی، سخنگوی دفتر حقوق‌بشر سازمان‌ملل گفت: «افزایش تلفات در جریان درگیری‌های اوکراین خود نشان‌دهنده وخامت اوضاع در این کشور است. به صورت میانگین، بیش از ۶۰ نفر هر روز در جریان این درگیری‌ها که از اواسط آوریل ۲۰۱۴ در شرق اوکراین آغاز شده، کشته یا زخمی می‌شوند. همچنین رییس‌جمهوری روسیه گفت: «کشورش از هیچ اقدامی برای تسهیل کردن و پایان‌دادن به ناآرامی‌ها در جنوب شرق اوکراین دریغ نمی‌کند.» **(آسوشیتدپرس)**

● **افغانستان:** روند ابطال آرای دور دوم انتخابات ریاست جمهوری افغانستان که قرار بود پنجشنبه گذشته آغاز شود به هفته آینده موکول شد. **(رویترز)**

● **مصر:** تظاهرات طرفداران محمد مرسی، رییس‌جمهور برکنار شده مصر – وابسته به گروه اخوان‌المسلمین- در سالگرد حمله ارتش به تحصن آنها در میدان رابعه شهر قاهره، دست‌کم هفت‌کشته برجای گذاشت. تعدادی از نیروهای واکنش سریع و گشتی‌های ثابت و سیار برای مقابله با تظاهرات و دستگیری افراد قانون‌شکن در ورودی‌ها و خروجی‌های قاهره استقرار پیدا کردند. **(الیوم‌السابع)**

● **آمریکا:** درگیری‌ها در شهر فرگوسن ایالت میسوری آمریکا قرار نیست پایان یابد و این ناآرامی‌ها تازه آغاز شده است. خیابان‌های حومه میسوری مملو از قوطی‌های گاز اشک‌آور و پوکه گلوله‌های پلاستیکی شده که علیه تظاهرات‌کنندگان استفاده شده است. **(دیلی‌بیست)**

چهره پایتخت، امنیتی شد

مخالفان دولت، راهی «اسلام آباد» شدند

هزاران‌نفر از مخالفان دولت پاکستان دیروز راهی اسلام‌آباد شدند درحالی‌که دو خواسته اساسی داشتند: امنیت و بهبود اوضاع زندگی روزمره‌شان. خواسته‌هایی که این‌روزها به خواسته بسیاری از ساکنان پاکستان تبدیل شده است. آنها به‌دلیل برآورده‌نشدن مطالبات خود برکناری نوازشریف، نخست‌وزیر پاکستان را خواستار شدند. گروهی از مردم پشت‌سر عمران‌خان، رهبر حزب تحریک انصاف به راه افتاده و گروهی دیگر با طاهر قادری همراه شده‌اند. اعضای حزب تحریک انصاف، دیروز با کامیون، اتوبوس و هر وسیله نقلیه دیگری به سمت اسلام‌آباد رفتند تا بزرگترین چالش دولت نوازشریف از زمان دورجدید نخست‌وزیری‌اش را رقم بزنند. همزمان هزاران پلیس ضدشورش پاکستان در خیابان‌های اسلام‌آباد مستقر شدند. به گزارش خبرگزاری فرانسه بیش از ۲۰ هزار پلیس و نیروی شبه‌نظامی، تمامی راه‌های منتهی به اسلام‌آباد را مسدود کردند. منطقه قرمز در پایتخت که محل استقرار پارلمان، کاخ ریاست‌جمهوری، مقر نخست‌وزیری و سفارتخانه‌های خارجی است، تحت تدابیر شدید امنیتی قرار داشت. پلیس روز گذشته اعلام کرد هجوم معترضان به اسلام‌آباد موجب هرج‌ومرج می‌شود، بنابراین نباید موانع امنیتی را کنار زد. این در حالی است که این تظاهرات با اجازه دولت پاکستان صورت گرفت و بعد از مذاکره غیررسمی دولت پاکستان با احزاب مخالف حزب حاکم، تصمیم گرفته شده به اعضای «حزب تحریک» انصاف و «تحریک عوامی» اجازه داده شود وارد اسلام‌آباد شوند. عمران‌خان، سیاستمدار و طاهر قادری، روحانی پرطرفدار که مقیم کاناداست، این تظاهرات را ترتیب داده‌اند. آنها خواهان استعفای نوازشریف هستند و به هواداران خود وعده تغییر حکومت را داده‌اند. عمران‌خان و طاهر قادری از وضعیت نامناسب اقتصادی، افزایش فعالیت‌های پیکارجویان و ناکامی دولت در ارایه خدمات اصلی مانند برق به‌شدت انتقاد کرده‌اند. عمران‌خان، نوازشریف را متهم به تقلب در انتخابات سراسری سال ۲۰۱۳ کرده است و دولت نوازشریف از دادگاه عالی پاکستان خواسته است تا با تشکیل کمیته‌ای مرکب از قضات درباره ادعاهای مطرح شده مبنی بر تقلب در انتخابات سال ۲۰۱۳ رسیدگی کند. رسیدگی قضایی به این پرونده یکی از درخواست‌های اصلی عمران‌خان است. نوازشریف گفته است که دولت او توانسته در عرصه اقتصادی به موفقیت دست یابد اما تظاهرات گروه‌های مخالفان می‌تواند در این روند اختلال ایجاد کند. دولت پاکستان ادعاهای تقلب را رد کرده و مخالفان را متهم کرده که تلاش می‌کنند با زور چیزی را به‌دست بیاورند که از راه‌های دموکراتیک نتوانستند به آن دست پیدا کنند. با وجود اینکه پیش‌بینی می‌شد این تظاهرات بدون خشونت و آرام باشد، تیراندازی به سوی خودرو عمران‌خان موجب درگیری میان هواداران او و دولت نوازشریف شد. عمران‌خان آسیبی در این تیراندازی‌ها ندید اما بلافاصله پس از این تیراندازی‌ها، درگیری‌هایی میان هواداران عمران‌خان و طرفداران دولت در شهر گوجرانواله در استان پنجاب روی داد. حزب «تحریک انصاف» (پی‌تی‌ای یا جنبش برای عدالت) که عمران‌خان رهبری آن را برعهده دارد، در فیس‌بوک نوشته است که هواداران حزب مسلم لیگ شاخه نواز به سوی خودرو عمران‌خان تیراندازی کرده و سنگ به طرف آن پرتاب کرده‌اند. حزب مسلم لیگ تا لحظه تنظیم این گزارش واکنشی نشان نداد اما دولت پاکستان تظاهرکنندگان را متهم کرده که روند دموکراسی را در کشور مختل می‌کنند.

محمدابراهیم طاهریان . سفیر سابق ایران در پاکستان

در نگاهی خوشبینانه مجموعه تحولات پاکستان را باید ذیل روند دموکراسی دید. پیش از برگزاری انتخابات در سال ۲۰۱۳، ارزیابی‌ها حاکی از آن بود که این‌بار پاکستان به‌سمتی خلاف سنت شش‌دهه گذشته‌اش پیش می‌رود؛ سنتی که طبق آن انتقال قدرت یا از طریق کودتا بود یا یکی از دو حزب سنتی قدرت را در اختیار می‌گرفتند. ارزیابی‌ها در آن زمان حاکی از این بود که این دو اتفاق نمی‌افتد و اتفاق سومی در راه است که احزاب جدیدتر با نگاه به تغییرات و اصلاحات برنده انتخابات می‌شوند. آدرس ناظران هم احزابی بودند که روز گذشته مردم به دعوت آنها به اسلام‌آباد رفتند. این احزاب که به‌لحاظ سازمانی حضور چشمگیری در پارلمان نداشتند، شعار تغییر و اصلاحات و مبارزه با فساد را می‌دادند اما در نهایت پیروز نشدند. اکنون حدود یک‌سال از عمر دولت فعلی می‌گذرد ولی انتظارات مردم برآورده نشده است. یکی از انتظارات مردم بهبود اوضاع معیشتی آنهاست. اما در شهرهای بزرگ هنوز برق و آب به مدت طولانی قطع می‌شود و معضلاتی که مردم به‌صورت روزمره با آن روبه‌رو هستند تشدید شده است. به‌لحاظ سیاسی نیز حاکمیت پاکستان به‌صورت مستمر از سوی نیروهای خارجی مورد تهدید قرار می‌گیرد و از دیگر سو مبارزه با جریان افراط نیز به صورت جدی پیگیری نشده است. اکنون به نظر می‌رسد شرایطی فراهم شده که مردم از طریق مراجعه به برخی احزاب و رهبران وارد مرحله جدیدی شده‌اند؛ مرحله‌ای که شامل اعتراضاتی برای رفع مشکلات است. جمع جبری وضع موجود منجر به آن شد که احزاب کوچک‌تر که در ترکیب قدرت جایگاه وسیعی ندارند، امروز طرف مراجعه افکار عمومی قرار بگیرند. حزب حاکم قبل از انتخابات وعده‌های زیادی داد؛ از جمله تسلط بر مرزهای زمینی و هوایی پاکستان، جلوگیری از توسعه جریان افراط و بهبود معیشت مردم. اما تقریبا در انجام این تعهدات توفیق چندانی نیافت لذا به نظر می‌رسد احزاب کوچک‌تر از این شرایط استفاده کرده‌اند. در این شرایط باید امیدوار بود رهبران به تفاهم برسند تا نتیجه وضع موجود موجب سوءاستفاده جریان افراط نشود. با این حال چشم‌انداز مشخصی برای برآورده‌شدن توقعات مردم در حوزه معیشت وجود ندارد و از همین‌رو فقط با نگاهی خوشبینانه می‌توان گفت که تفاهم ایجاد می‌شود.